

BÖLÜM 11

AVRUPA BİRLİĞİNE ÜYE OLAN POST-SOVYET ÜLKELERDE YOKSULLUK VE GELİR DAĞILIMI

H. Hüseyin AKKAŞ¹
G. Afşin RAVANOĞLU²

GİRİŞ

Küreselleşme paradoksal bir kavramdır. Bir tarafta ekonomiden siyasete ve hukuktan kültüre yaşamın tüm alanına yansiyarak dünyada bir arada yaşamayı teşvik etmekte, diğer tarafta farklılıkları vurgulayarak birlikte yaşamı ayırıştırılmaktadır. Literatürde küreselleşme en çok tartışılan konuların başında gelmesine rağmen, kavram üzerinde tam anlamıyla uzlaşmış bir tanım bulunmamaktadır. Araştırmacılar küreselleşmenin mutlak iyiye götüren insanlığın tamamına fayda sağlayan bir süreç olup olmadığını veya süreç sonunda az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin gelişmiş ülkelere bağımlı olduğu hegemonik bir yapı olarak gerçekleştiğini tartışmaktadırlar.

Küreselleşme kuşkucu, dönüşümcü ve aşırı küreselleşmeci yaklaşımlar açısından tanımlanabileceği gibi ideolojiler bakımından da açıklanabilir. Akkaş, neo-liberal argümanların IMF, DTÖ, ve GATT gibi küresel kurumlarca tüm dünyaya yaygınlaştırıldığını, sosyalist ideoloji açısından kapitalizm küreselleşme üzerinden dünyanın gelişmekte olan ülkelerini sömürdüğünü ve kozmopolitçiler bakımından ise küreselleşme ile Amerikan hegemonyasına dayalı bir dünya devletin gerçekleştirilmeye çalışıldığını belirtmektedir (Akkaş, 2010, ss.2-20). Kısaca küreselleşme kavramı neyi, nereden ve nasıl bakıldığına bağlı olarak tanımlanmaktadır (Sayın, 2020, s.1628, Ak, 2018, s. 63, Bostan, Uzun, ve Bağcı 2020, s.332).

Ancak o veya bu şekilde küreselleşme olumlu veya olumsuz yönleriyle bir bütün olarak insanların, toplumların ve ülkelerin tamamını ilgilendiren bir olgudur (Sekmen ve Bayraktar, 2020, s. 154, Apayadın, 2018, s.1135). Buna göre küreselleşme dünya genelinde ekonomik, siyasal ve kültürel bütünleşmenin, fikirlerin ve teknoloji kullanımının dünya geneline yayılmasını, sermayenin serbest şekilde dolaşımını, ulusal sınırları aşan yeni bir iş yapma biçiminin ortaya çıkmasını ve dünyanın ortak tek bir pazar biçimine dönüşümünü sağlayan bir süreç olduğu söylenebilir (Kaçmazoğlu, 2002, s.49).

¹ Doç. Dr., Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi/İşletme Bölümü, hhakkas@kmu.edu.tr

² Doç. Dr., Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu/Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü, afsinravanoglu@kmu.edu.tr

Sonuç olarak Avrupa Birliğinin ekonomik olarak zayıf olan bölgeleri kaldırmak için izlediği politikalarda başarı sağlayabilmesiyle Birlik içerisinde ekonomik gelişmişlik farkının azaldığı ve kısmen de olsa gelirin daha adaletli dağıtıldığı söylenebilir. Ayrıca Birliğin yeni üyeleri post Sovyet ülkelerde yoksulluğun azaldığı da gözlemlenmiştir.

KAYNAKÇA

- Ak, M. (2018). Yeniden Yapılandırılan Sağlık Bakanlığında Değişen İnsan Kaynakları Uygulamaları. *Anadolu Kültürel Araştırmalar Dergisi*, 2(1), 62-78
- Akkaş, H. Hüseyin (2010). “İdeolojiler Açısından Küreselleşmenin Yorumlanması”, Edit, Osman Tekir ve Şerif Öner, Tartışılan Boyutlarıyla Küreselleşme, Gazi Kitabevi, Ankara.
- Apaydin, Ş. (2018). Entrepreneurship, Innovation and Business Cycles in Turkey. *Journal of Applied Economic Sciences (JAES)*, 13(59), 1133-1142
- Avrupa Birliği Bakanlığı, https://Ab.Gov.Tr/109.Html#_Ftn1, Erişim Tarihi: 28.01.2021
- Baş, K. (2009). Küreselleşme ve Gelir Dağılımı Eşitsizliği. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(1), 49-70.
- Bostan, A., Uzun, C., & Bağcı, E. (2020). Covid 19 Ve Sağlık Turizmi. *Journal of Awareness*, 5(3), 331-348
- Canveren, Ö., ve Öztürk Ç. (2018)., “Avrupa Birliği Genişleme Politikalarında Meşrulaştırma: Merkezi Ve Doğu Avrupa Ülkeleri İle Batı Balkanların Karşılaştırmalı Analizi.” *Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5.1, 46-64.
- Dünya Bankası (<https://databank.worldbank.org/>)
- Genç, M. C., ve Berber, M. (2011). Bölgeselleşme Ve Ticaret Akımları: Literatür İncelemesi. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (22), 84-110.
- Kaçmazoğlu, H. B. (2002). Doğu-Batı Çatışması Açısından Globalleşme. *Eğitim Araştırmaları*, 6, 44-55.
- Kof Ekonomik Küreselleşme İndeksi (<https://kof.ethz.ch/en/forecasts-and-indicators/indicators/kof-globalisation-index.html>)
- Paul, Thazha Varkey, And Thazha Varkey Paul, Eds. (2012), *International Relations Theory And Regional Transformation*. Cambridge University Press.
- Sayın, A. A. (2020). The Effects of Information Systems on Supply Chain and Operating Performance-Analysis of the Retail Industry. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(3), 1627-1639.
- Sayın, A. A., ve Demirel, R. (2020). Tedarik Zinciri Yönetiminde Bilgi Teknolojilerinin Önemi-Gıda Firma Uygulaması. *Turkish Studies*, 15, 1. Pp.109-126
- Sekmen, F., ve Bayraktar B. (2020) Are Children a Normal Good or an Inferior Good? A Critique to the Neoclassical Theory. *Gazi İktisat ve İşletme Dergisi*, 5(3), 152-159.
- Tunçarlan, N. (2019), “Fikirsiz Ve Normatif Bölgeselleşme: Asean Örneği.” *International Journal Of Political Science And Urban Studies*, 7, 38-52.